Без худоби сиротині
Тяжко в світі жити;
Хоч який він буде чесний,
Все буде тужити;
Чесна душа йому в тілі —
Тільки всього й буде:
Мало тепер її хвалять
Вже на світі люди.
Тепер дивляться в кишеню,
Не на чоловіка,
Не дивляться, яка душа
І чи ціла пика.
Нещасніша всього в світі
Бідна сиротина;
Плаче інколи, сердешна,
Як мала дитина,
Що задумає, згадає,
Не буде по його;
Без худоби тепер в світі
Не зробиш нічого.
Ох! Як важко жить такому,
Кому світ немилий,
Кому очі зав'язані
На вік його цілий
Не хусткою, а долею!
Гірко вже такому;
Сам добра такий не знає,
Не зробить й другому.
Йому той край, де родився,
Буде як чужбина;
Всюди за ним слідом ходить
Лихая година.
І в ніч нудиться він, бідний,
І як сонце зійде;
Родичей не мавши зроду,

І в могилу піде.
Не попробує у світі
Він у парі жити:
Хто тепер без грошей стане
Вірно вік любити?
Не назовуть його татом
Його рідні діти;
Ні на кого і під старість
Голови схилити,
І він дітками не буде
Своїми забавляться;
Неначе він один на світі,
Ні к кому озваться.
Поневолі віку собі
Такий укоротить:
Бо нудьга в його од серця
На час не одходить.
Ніхто йому не поможе,
А всі люди бачуть;
Як умре — і на могилі
В його не заплачуть.
І деревце, як підперте,
То довше постоїть;
І пряміше воно ростиме,
І вітер не зломить;
А як його обгородить,
Ще буде цілійше,
Бо й скотина не обломить,
То й ростиме вище.